

OSKA tööjõu- ja oskuste vajaduse uuring Rõiva-, tekstiili- ja nahatööstus

Mare Uiboupin, Ingrid Lepik
02.04.2026

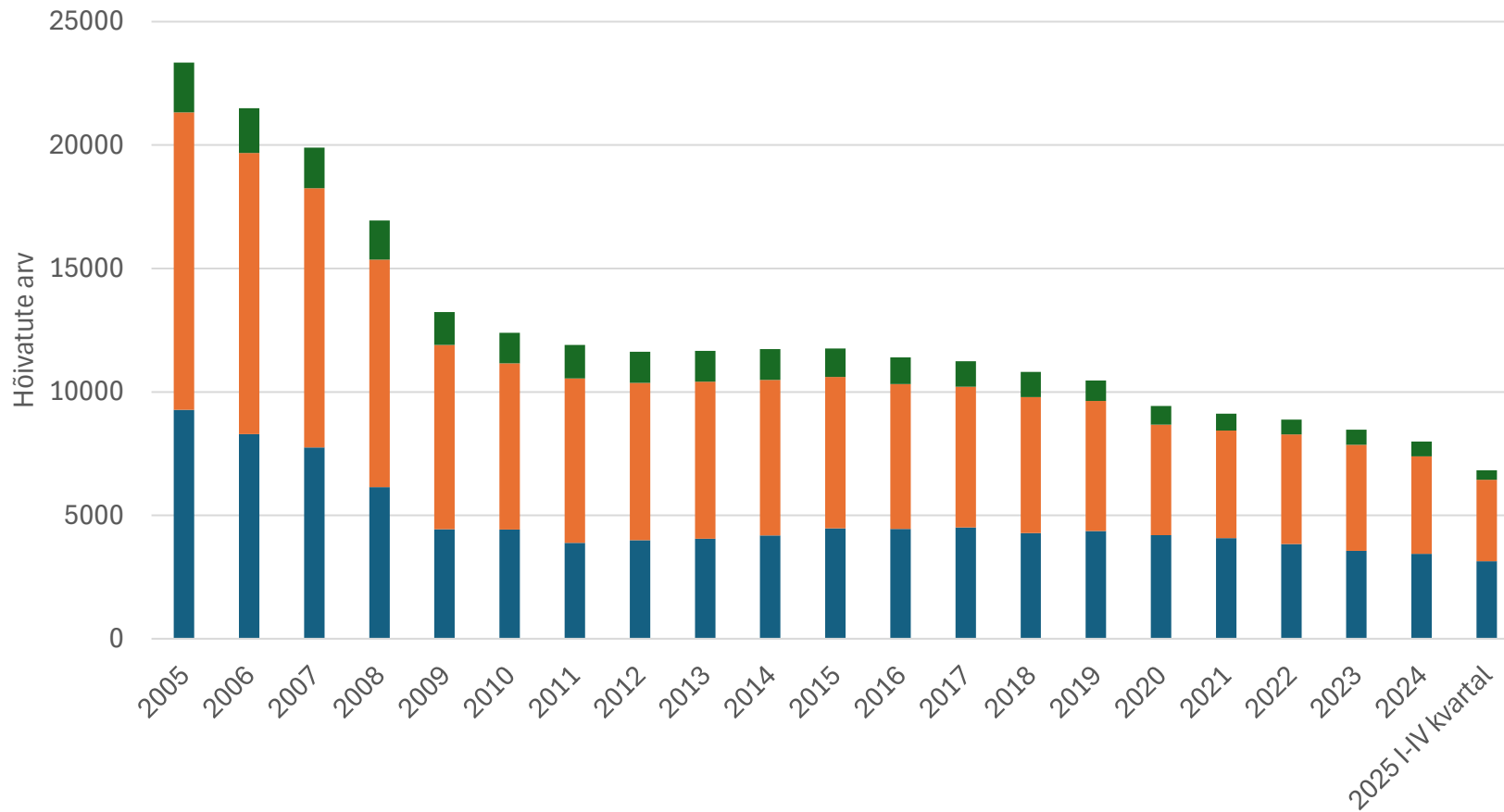
Töajõu- ja oskuste vajaduse seire- ja prognoosisüsteem OSKA

- Kui palju ja milliste oskustega inimesi on tööturul vaja?
- Kas vastavate oskustega inimesi ja erialast õpet on piisavalt?
- Mida peaks tänases haridussüsteemis ja elukestvas õppes muutma, et tulevikuvajadustele vastata?

<https://uuringud.oska.kutsekoda.ee/>

Pika ajalooga eksportiv tööstusharu

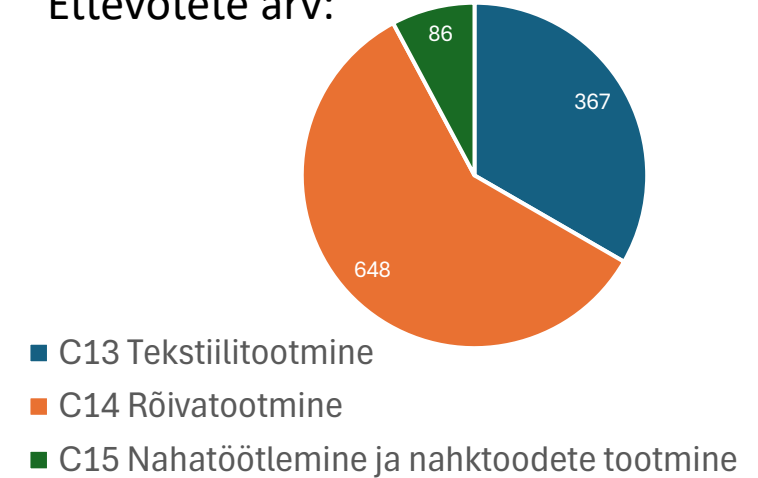

Andmed: Statistikaamet

87%

mikroettevõtted

Ettevõtete arv:

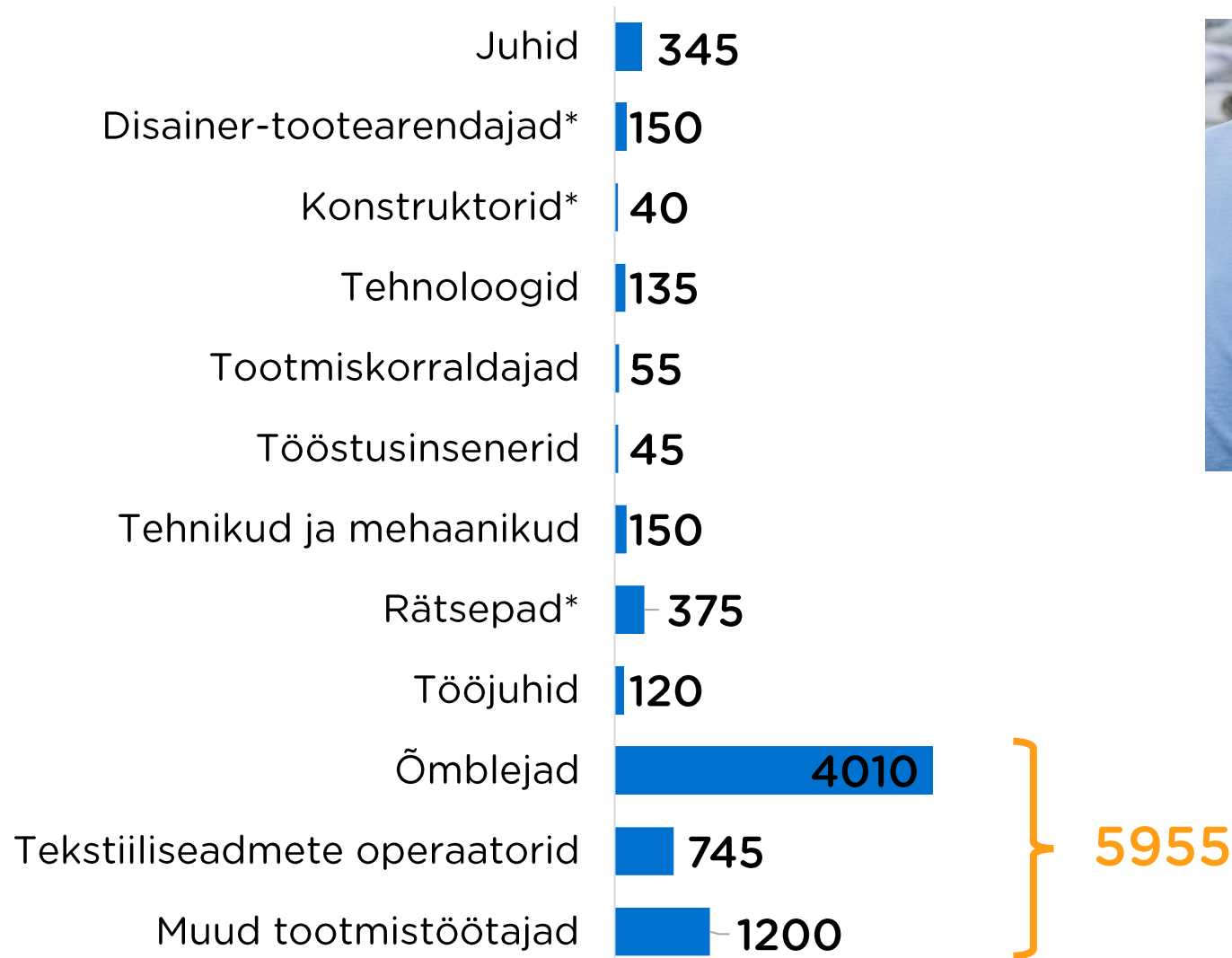
72%

eksport müügitulust

68%

palk Eesti keskmisest

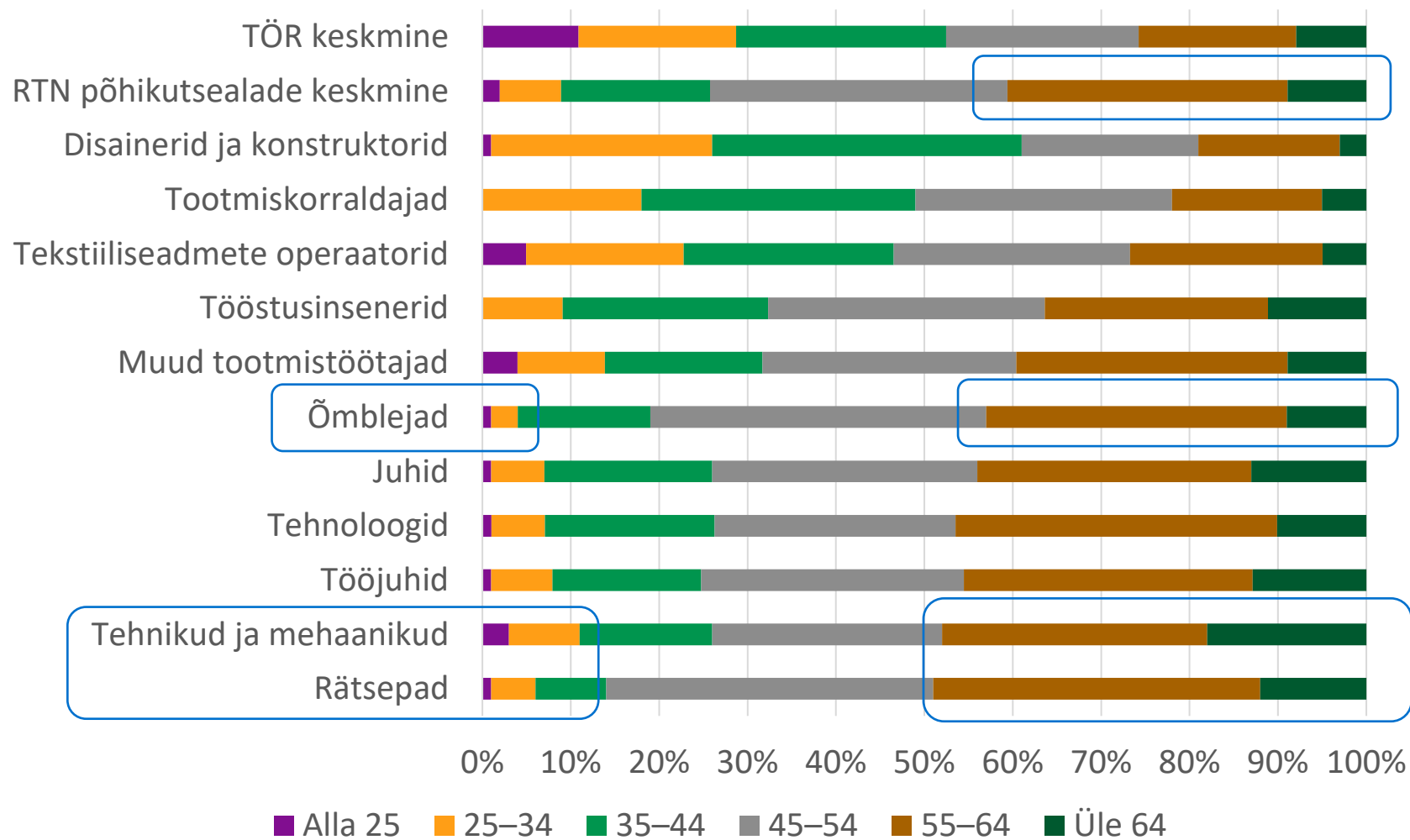
Põhikutsealadel hõivatute arv

**Tootmistöötajad
moodustavad 4/5
põhikutsealadel
hõivatutest**

* Hinnanguline hõivatute arv

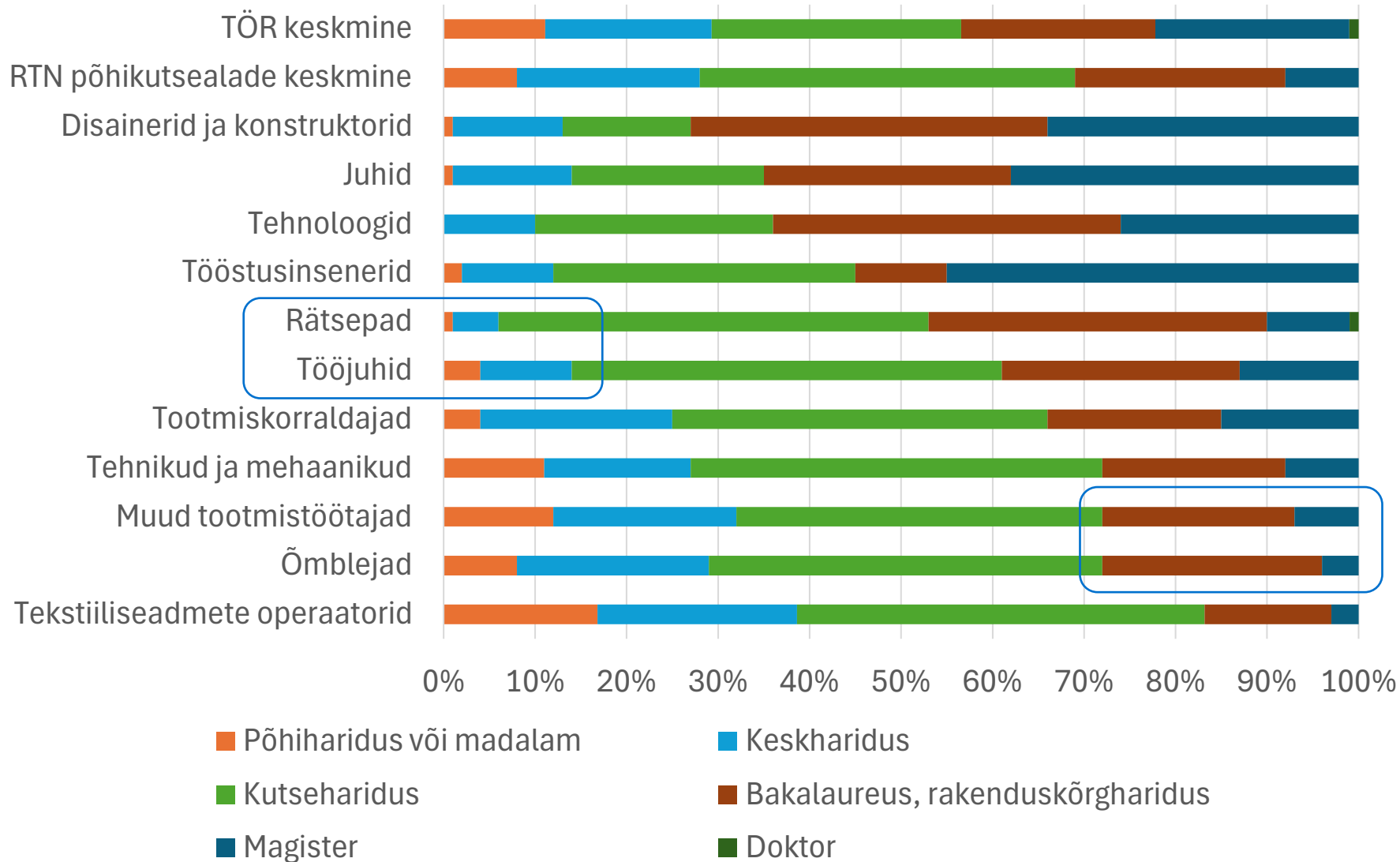
Süvenev järelkasvu probleem

43%

õmblejatest on 55+ ning

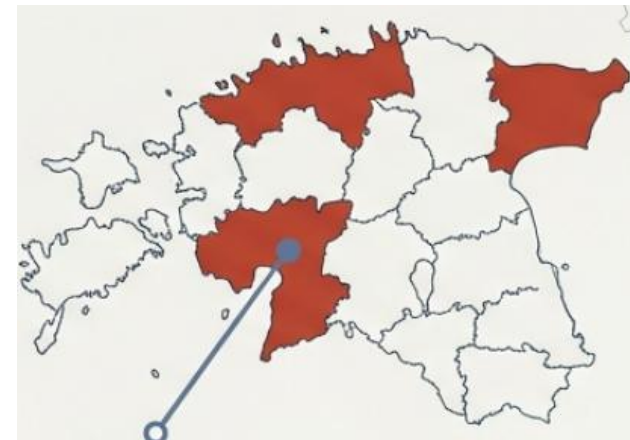
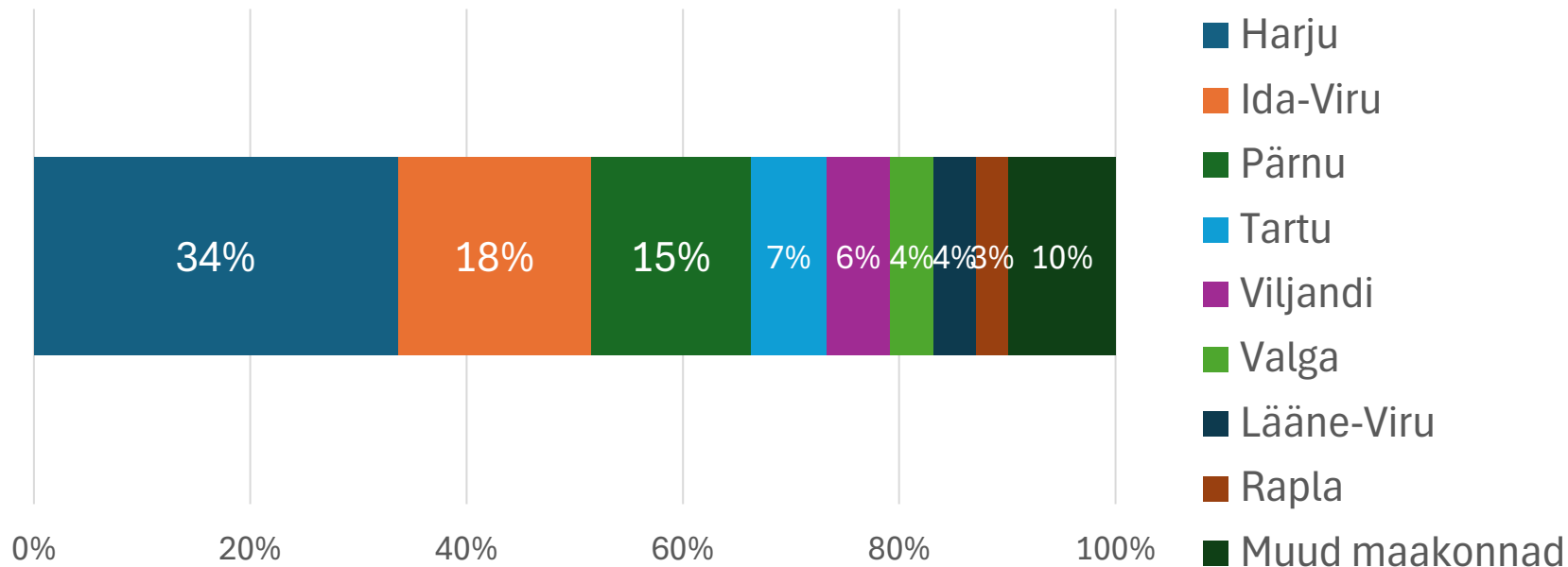
4% alla 35-aastased

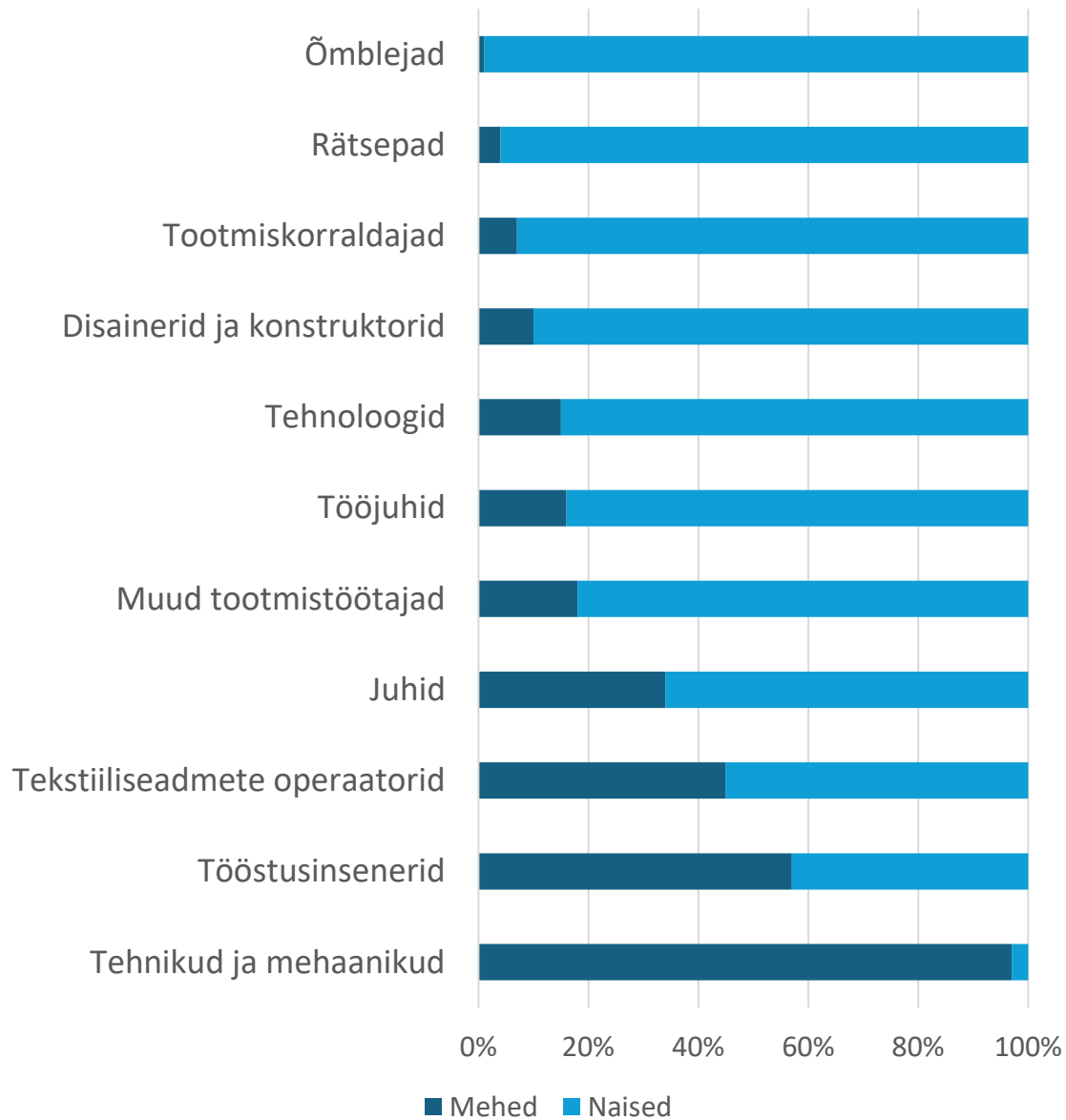
Tootmistöötajate
 seas palju
 kõrgharidusega
 töötajaid

Kohalik tööandja

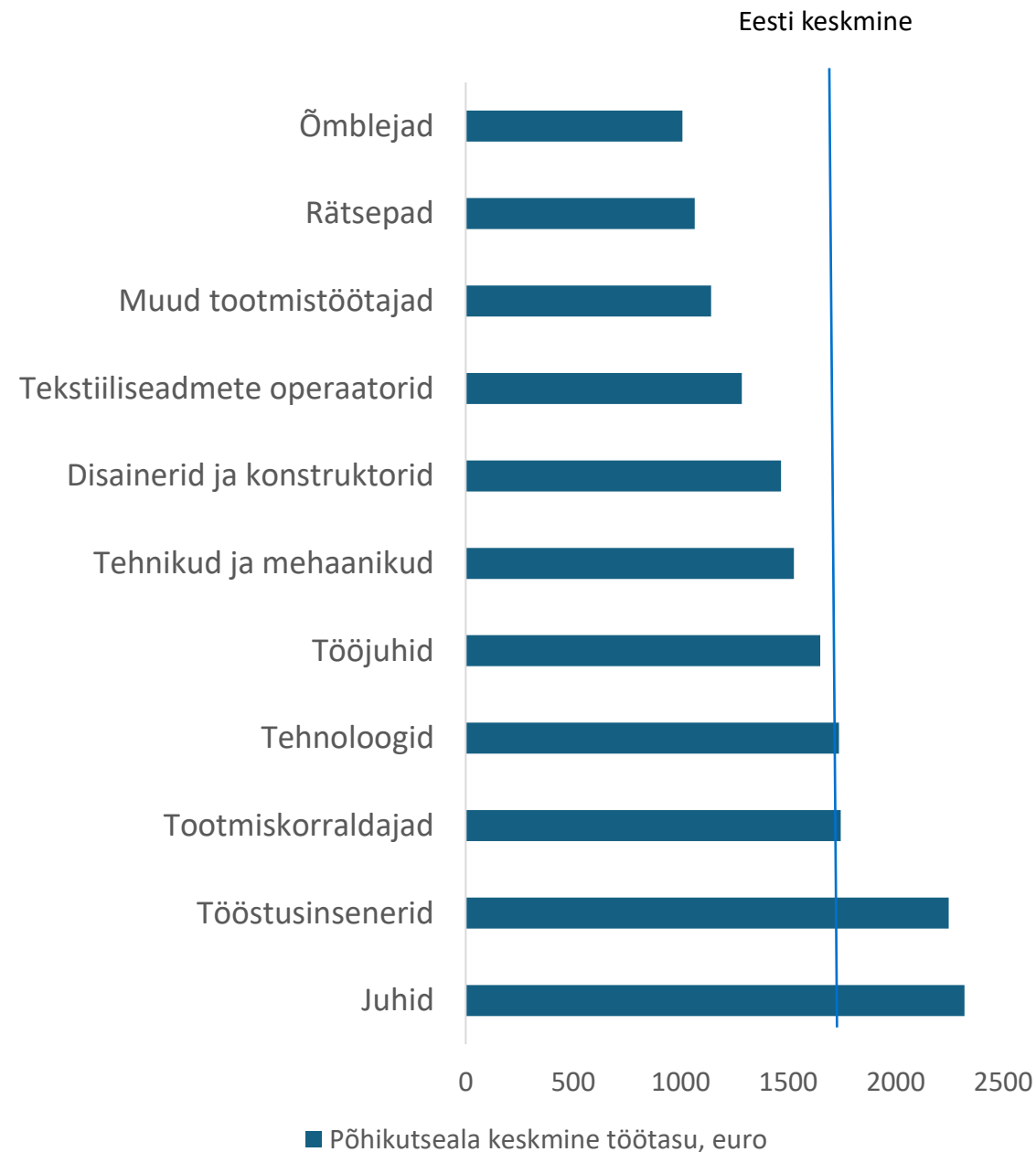
RTN põhikutsealadel hõivatute maakondlik jaotus

Kohaliku tööandjana on suurim tähtsus Pärnumaal (2,5% maakonna töötajaskonnast)

Andmed: TÖR

Geopoliitika ja hinnakonkurents

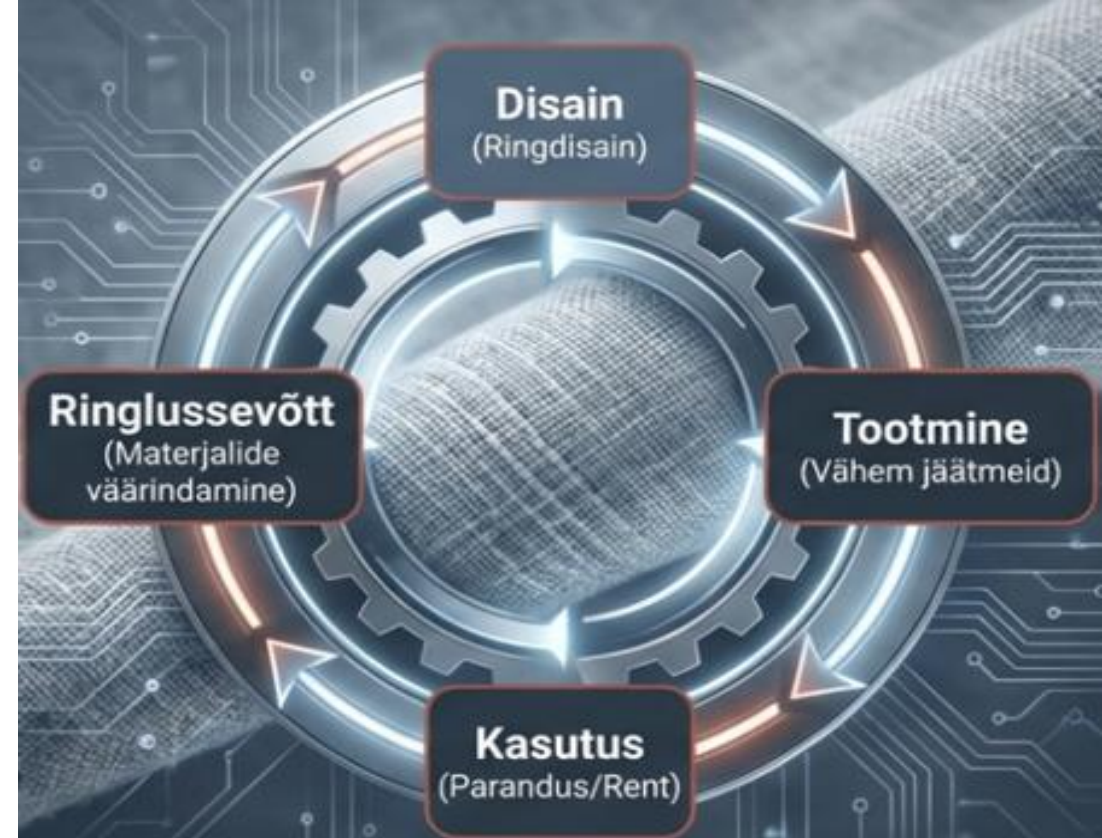
- Geopoliitilised riskid toovad tootmist sihtturgudele lähemale
- Eesti konkurentsieelis – väike seeriatootmine, kiire tarne, kvaliteet
- Autonomia – säilitada riigis kriitiline tootmisvõimekus (töörõivad, kaitsetööstus, meditsiin)

Foto: Protex Balti AS

Kestlikkus ja ringmajandus

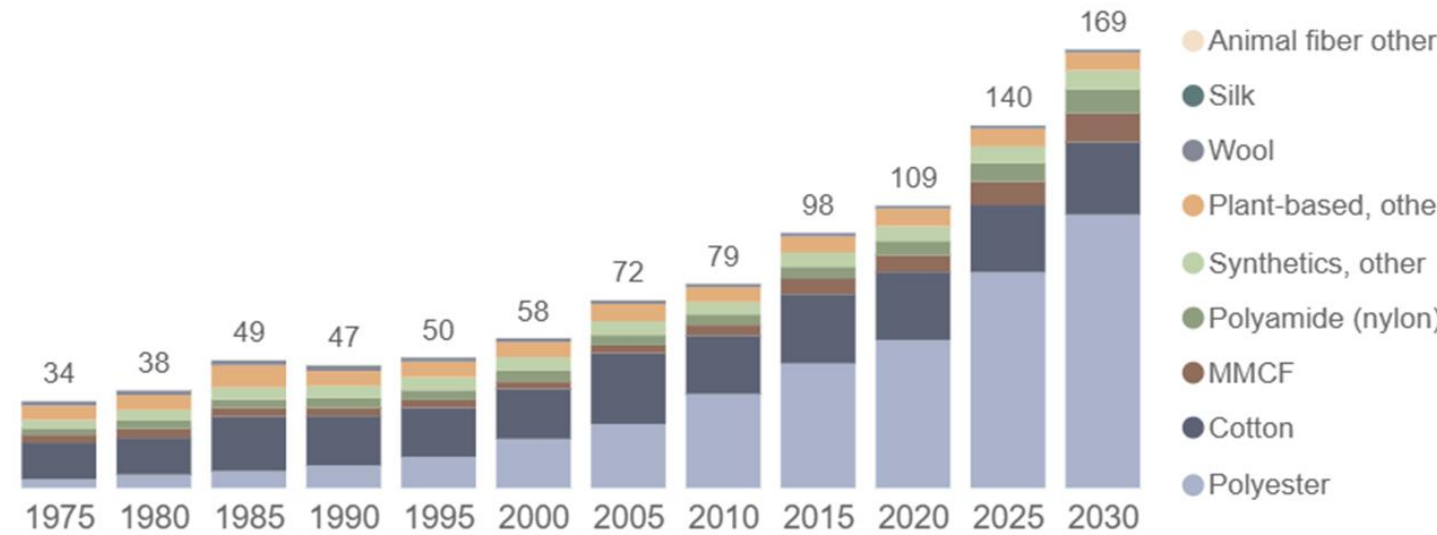
- Regulaatiivne surve:
 - EL ökodisaini määrus
 - Digitaalne tootepass (DPP)
 - Laiendatud tootjavastutus
- Toote eluring ja väärtusahel
- Biopõhised materjalid
- Parandusteenused ja järelturg

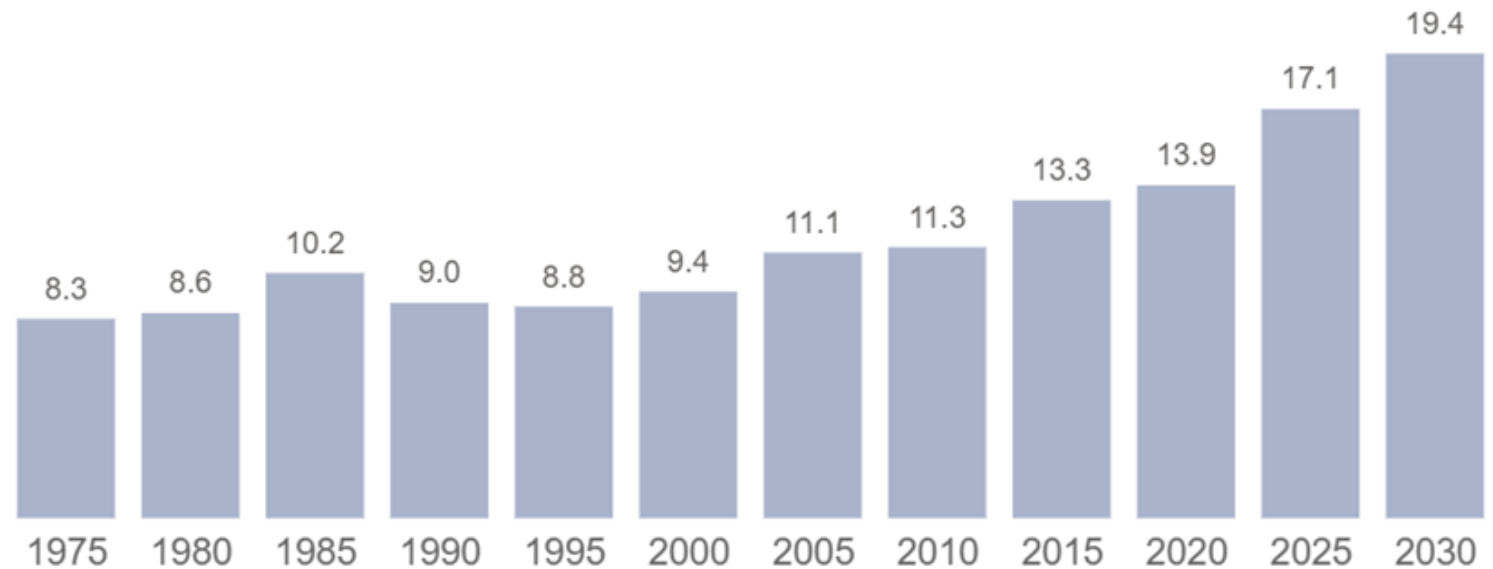
Kestlikkus ja ringmajandus

- Regulaatiivne surve:
 - EL ökodisaini määrus
 - Digitaalne tootepass (DPP)
 - Laiendatud tootjavastutus
- Toote eluring ja väärtusahel
- Biopõhised materjalid
- Parandusteenused ja järelturg

Global fiber production (million tonnes)

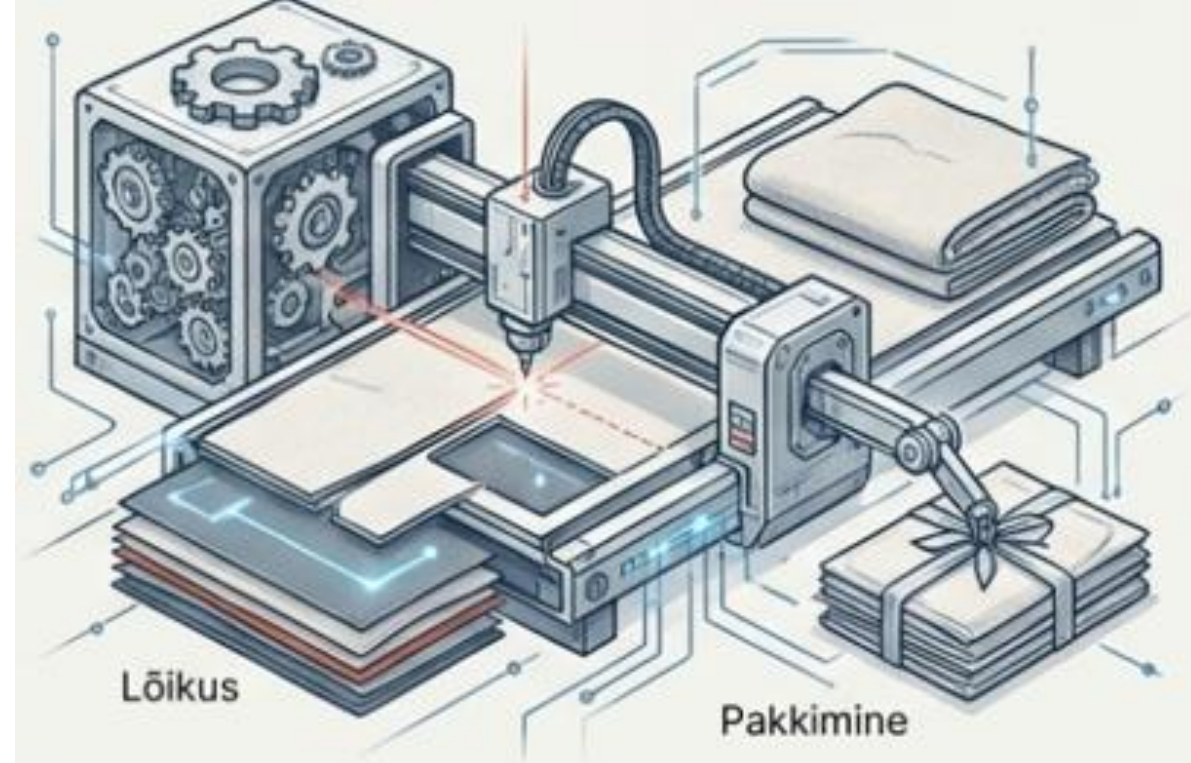

Global fiber production (kilograms per person)

Tehnoloogia ja Tööstus 5.0

- Automatiseerimine – lihtsamad tööetapid
- Digilahendused – andmepõhine tootmine, 3D disain, ERP süsteemid
- Nutikad kangad ja sensoritega rõivad (nt militaar, meditsiin)

Oskuste muutus

Roheoskused:

- Kestlikkus ja ringdisain
- Materjalitehnoloogia
- Regulatsioonid

Digioskused:

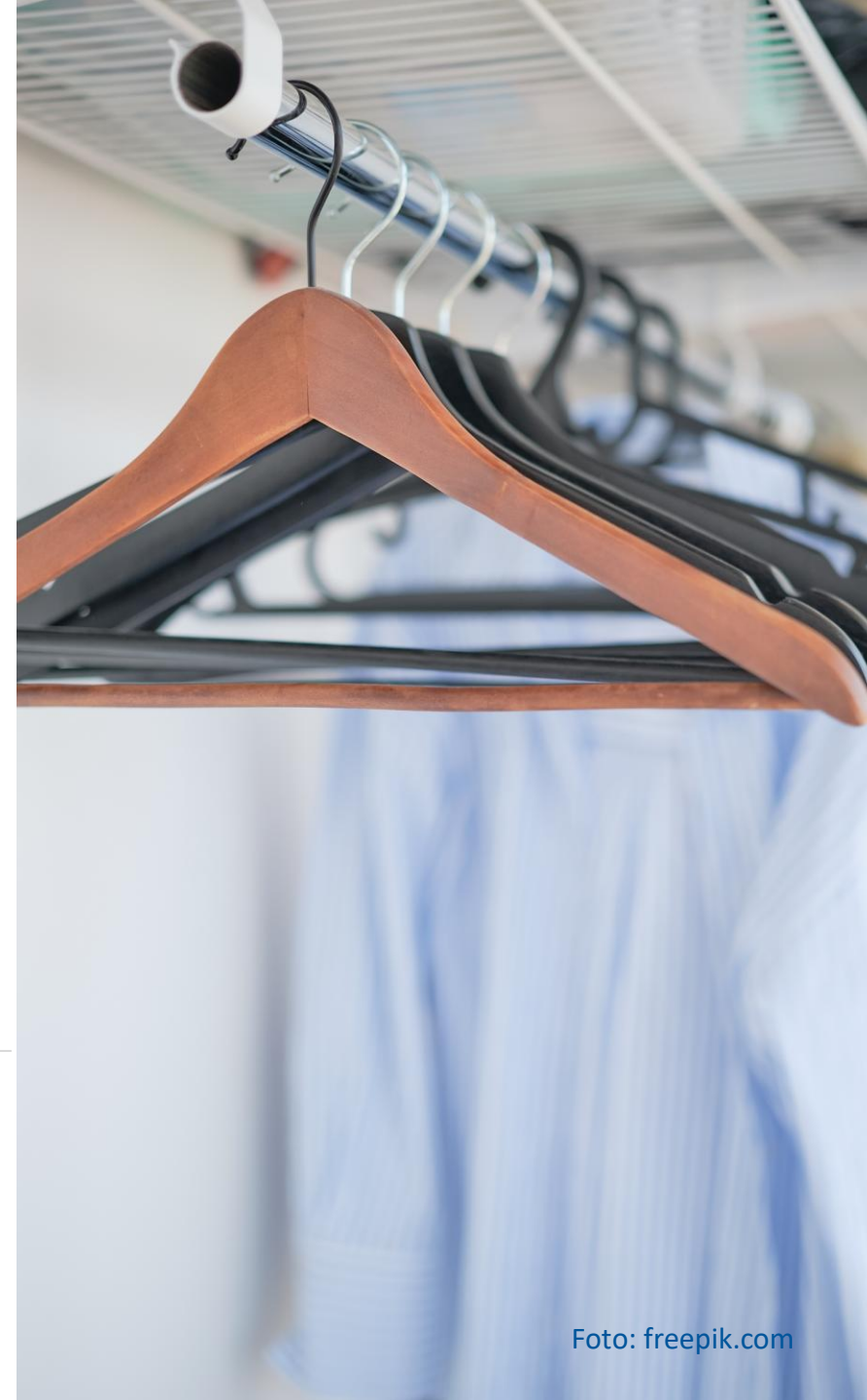
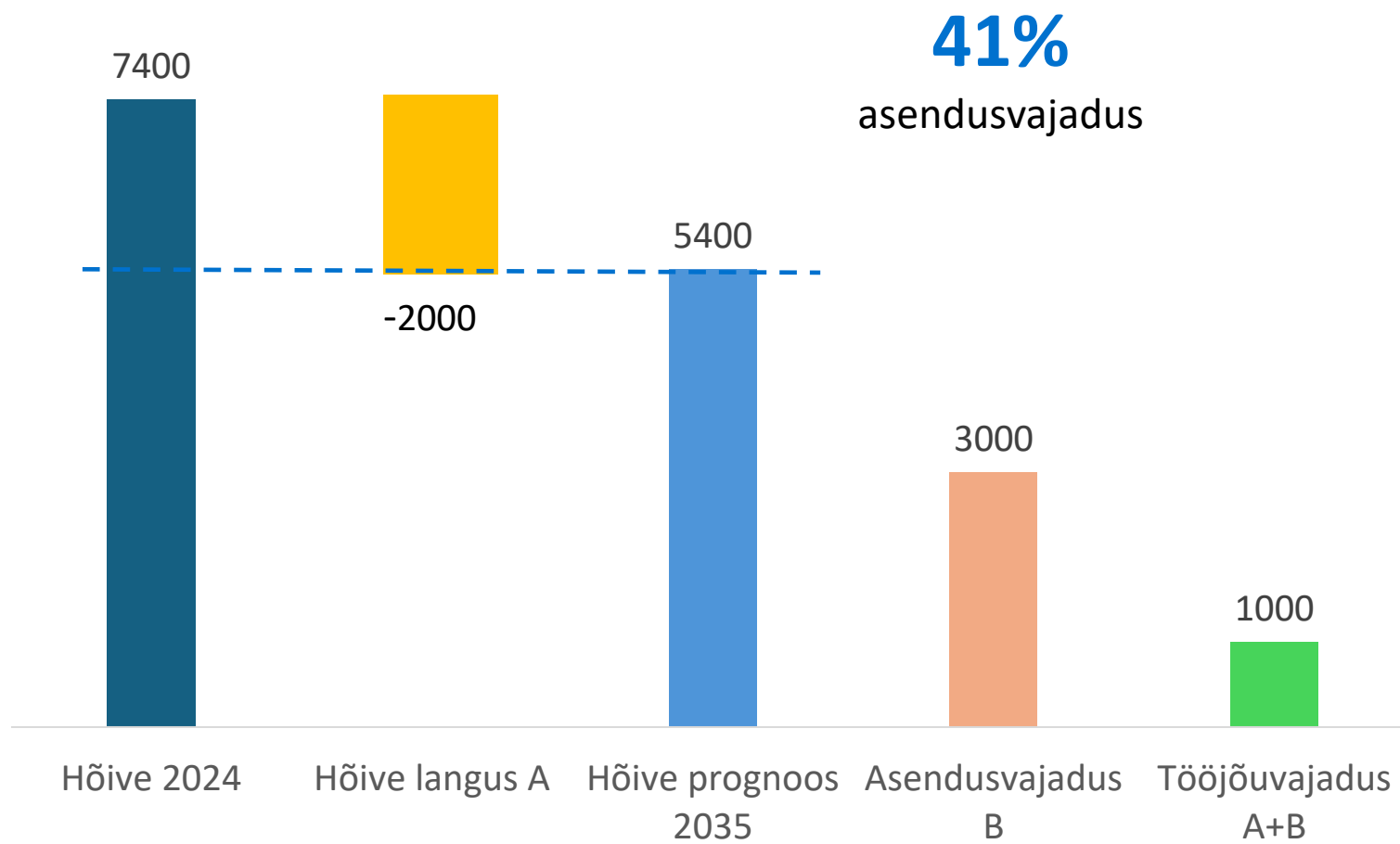
- 3D-prototüüpimine
- Andmeanalüüs
- Andmepõhine tootmine
- E-kaubandus

Traditsioonilised oskused:

- Käeline meisterlikkus
- Tekstiilialased baastadmised
- Tehnilised baasoskused

Hõive väheneb

HÕIVATUID 2024**PROGNOOS 10 A****VAJADUS VS. PAKKUMINE**

Juhid

345**290**Disainer-
tootearendajad**150****150**

OK

Konstruktorid

40**35**TURU-
TÕRGE

Tehnoloogid

135**115**TURU-
TÕRGE

Tööstusinsenerid

45**45**

PUUDU

Rätsepad

375**375**TURU-
TÕRGE

HÕIVATUID 2024**PROGNOOS 10 A****VAJADUS VS. PAKKUMINE**

Tootmiskorraldajad

55**40**

OK

Tehnikud ja mehaanikud

150**105**

PUUDU

Tööjuhid

120**85**

OK

Õmblejad

4010**2805**

PUUDU

Tekstiiliseadmete
operaatorid**745****520**

OK

Muud
tootmistöötajad**1200****840**

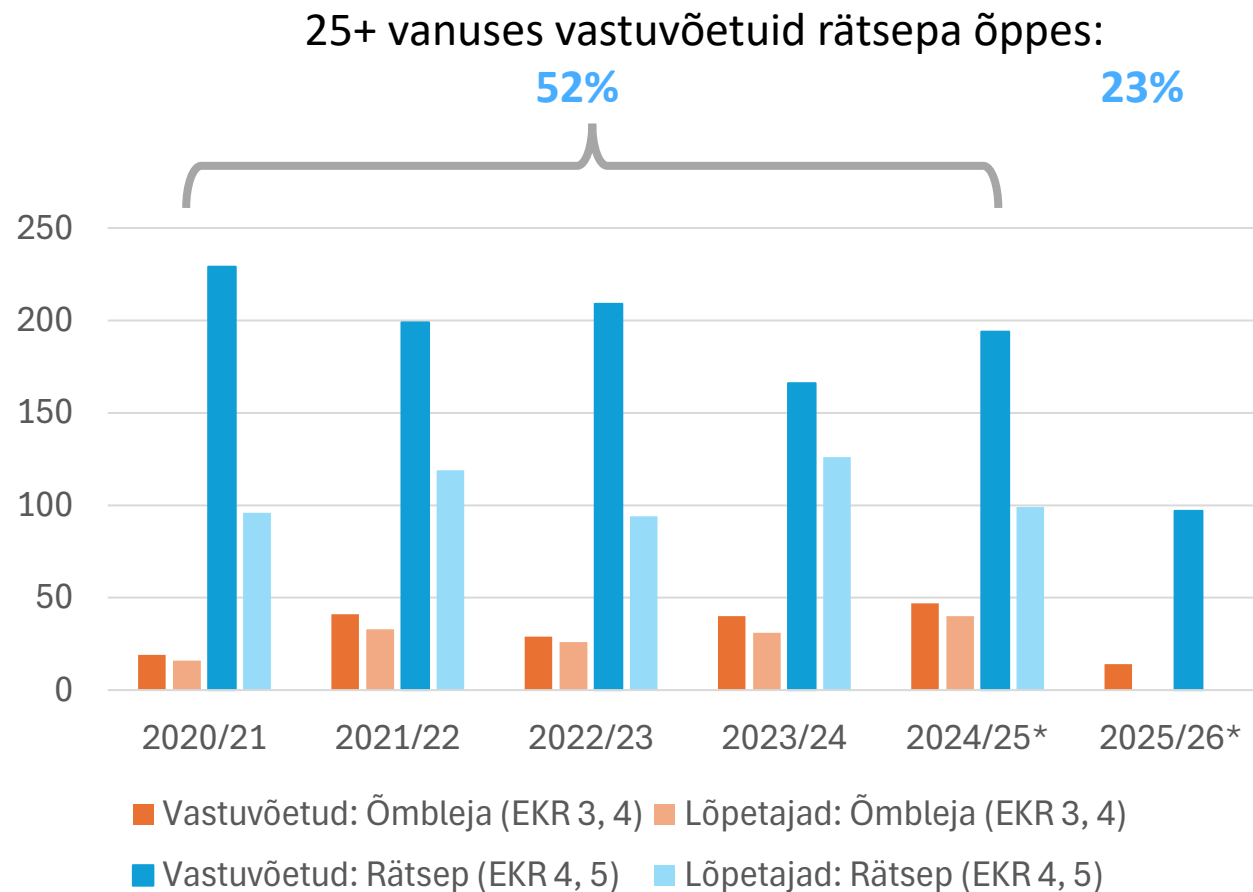
OK

Kõrgharidus

- EKA, TalTech, TTK

Kutseharidus

- Rätsepad popp erialana
- Õmblejaid koolitatud vähe
- Madal rakendumine erialasel tööl
- Kutsehariduse reform:
 - Tekstiili, rõivaste, jalatsite ning naha töötlemise ÕKR vastuvõtt -40%
 - Uus 4-a kutsekeskhariduse ÕK „Tekstiiltoodete disain ja – tehnoloogia“ (3 suunda, õpilasi hetkel Tartus)

Vajatakse õmblejad

- Õmblejaid koolitatakse tööjõuvajadusest vähem
- Õmblusoskuse säilimine kriitiline
- Õmbleja kutseõppe pakkumine täiskasvanutele ümberõppeks
- Regionaalne vajadus (Lääne-Eesti)

Soovitused:

- Jätkata kutseõppe pakkumist, mis sobib täiskasvanutele ümberõppeks
- Õppe pakkumisel arvestada regionaalse vajadusega
- ÕKR sisene proportsioon – rohkem tootmisõmbleja suunitlust

Inseneride, tehnikute ja mehaanikute süvenev põud

- Inseneride puudjäak takistab tootearendust, lisandväärtuse kasvu, innovatsiooni
- Mehaanikute ja tehnikute töötajaskond on vananev, asendusvajadus suur, järelkasv ebapiisav

Soovitused:

- Tehnikaalade kutseõppes õppekohtade kavandamisel arvestada regionaalset vajadust
- Jätkata inseriakadeemia tegevustega

Foto: Textile Institute

Foto: Mistra Autex AS

Valdkonna kuvand vajab uuendamist

- Arendada kõrgema lisandväärtusega (niši)tooteid ja tõhustada tootmisprotsesse, et tõsta palgataset
- Tegeleda süsteemselt teavitustööga, et tuua esile valdkonna uuenduslikkus
- Riigihangetes väärtustada kestlikke lahendusi

Foto: Hilding Anders Baltic AS

**Väiksem, aga
targem tööstus**

Uuringu aruanne ja infomaterjalid:

<https://uuringud.oska.kutsekoda.ee/uuringud/roiva-ja-tekstiilitoostus>

OSKA töölaual 2026

Kutsekoja sündmuste kalender:
kutsekoda.ee/events/

- Tehnoloogiavaldkonna analüüs
- Kaevandamise valdkonna uuring
- Trükitööstuse valdkonna uuring
- Kaitsetööstuse valdkonna uuring
- Metsanduse ja puidutööstuse seire
- Masina-, metalli- ja elektroonikatööstus, mootorsõidukite hooldus ja remont seire

Oskuste Akadeemia

Sinu oskused – sinu võimalused!

Maria Kütt

Kerli Požogina

Oskuspõhine värbamine – kuidas see käib?

15. aprill 2026 kell 16.00–17.00
MS Teamsis

